

قهرمانانی که از دل تاریخ کشورمان

بیرون آمده‌اند و واقعیت داشته و

خیالی نیستند. اما اگر به دنیای غرب

برویم و تاریخ آنها را بازبینی کنیم

متوجه خواهیم شد که غربی‌ها به جز

توحش، جنگ و خونریزی هیچ‌گونه

پیشینه تاریخی طولانی مدتی ندارند

پناه بردن غرب به اسطوره‌های تقلبی

کشورهایی همچون ایران با پیشینه تاریخی چندین هزار ساله تا دل‌تان بخواهد اسطوره‌ها و قهرمانان مختلفی دارد.

قهرمانانی که از دل تاریخ کشورمان بیرون آمده‌اند و واقعیت داشته و خیالی نیستند. اما اگر به دنیای غرب برویم و تاریخ آنها را بازبینی کنیم، متوجه خواهیم شد که غربی‌ها به جز توحش، جنگ و خونریزی هیچ‌گونه پیشینه تاریخی طولانی مدتی ندارند. در تاریخ تمدن غرب تا همین یکی، دو قرن پیش زنان و کودکان هیچ جایگاهی نداشتند و مورد ظلم و خشونت فراوان قرار می‌گرفتند. جریانی که همین امروز هم کم‌وبیش ادامه دارد اما رسانه‌ها تصویر متفاوتی از زندگی در دنیای غرب را به ما مخابره می‌کنند. خلاصه ماجرا این که دنیای غرب باید برای خودش قهرمانانی دست‌وپا می‌کرد؛ قهرمانانی که بتوانند ارزش‌ها و مفاهیم آنها را هم به جامعه خودشان و هم به دیگر جوامعی که قرار است تحت تسلط دنیای غرب دربیایند، انتقال دهند. در تفکر غرب برای به دست گرفتن فانتزی خیال مخاطبان خودشان نیاز به ابرقهرمان بوده و هست اما در کشور ما این الگوها، الگوهای مذهبی و برخاسته از واقعیت تاریخی است. قهرمانان در غرب از دل فانتزی‌ها بیرون می‌آیند، اما قهرمانان در کشوری مانند ایران از دل واقعیت‌های تاریخی بیرون می‌آیند.

روزگاری در جوامع مختلف با توجه به تمام آیت‌های موجود قهرمانان بیشتر از میان نام‌آوران جنگی و انسان‌های قدرتمند انتخاب می‌شدند. کم‌کم با پیشرفت جوامع و اضافه شدن تعاریفی مانند اخلاق و مدنیت آیت‌های جدیدی به تعریف یک قهرمان اضافه شدند. در نهایت امروز با تعاریفی متعدد و نمایی عجیب درباره شکل و شمایل این مفهوم مواجه هستیم. روزگاری شاید قهرمان‌ها مجموعه‌آمال و آرزوهای یک انسان یا یک مجموعه از انسان‌ها بودند. قهرمان باید مانند دانشمندان همان روزها در بسیاری از زمینه‌ها صاحب قدرت باشد تا بتواند قهرمان شود. بعدها ایرانیان صفات اخلاقی را به این قهرمان سنجاق کردند و از او شمایل یک پهلوان را ساختند که می‌توانست چراغ راه خوبی برای انسان باشد.

به همین خاطر هم قهرمانان و اسطوره‌های غربی و کشورهایی با پیشینه‌های تاریخی قوی مانند ایران بسیار متفاوتند. قهرمان‌ها و اسطوره‌های غربی در نهایت نمی‌توانند مانند ما ارزش‌های انسانی و معنوی را به نسل‌های بعدی منتقل کنند و از آنها انسان‌هایی ارزشمند و با اخلاق بسازند. حتی گاهی اوقات باید نگران مفاهیمی باشیم که از طریق انیمیشن‌ها و محصولات فرهنگی غربی به فرزندان ما منتقل می‌شود. این مسئله اما نیازمند توجه جدی مسئولان و مدیران فرهنگی کشور است. توجهی که متأسفانه وجود ندارد و در این خلأ باید خود ما والدین بیشتر حواس مان را جمع کنیم.

کودک و نوجوان خالی است؟

ز ذهن بچه‌ها

همچنان که پسر بچه‌های ما برای تبدیل شدن به مرد عنکبوتی و بتمن تحت تمرینات سخت بدنسازی و پرورش اندام می‌روند و از انواع داروهای هورمونی برای رشد عضلات و تبدیل به شخصیت‌های هالیوودی استفاده می‌کنند. در این میان اسطوره‌ها و شخصیت‌های اصیل ایرانی که می‌توانند هم فرهنگ ما را به فرزندان مان انتقال دهند و هم جنبه‌های مثبت و ویژگی‌های برجسته انسانی را در آنها تقویت کنند برای بچه‌های ما همچنان ناشناخته‌اند.

هویت‌دهی

اسطوره‌ها می‌توانند ارتباط نسل‌های تازه را با نسل‌های گذشته و هویت ملی و دینی ما برقرار کنند. بر این اساس اگر کودک و نوجوان ما پهلوانانی چون پوریای ولی یا رستم و سهراب را بشناسد، شاید شخصیت‌های ساختگی همچون زورو یا هالک و بتمن برایش جذابیتی نداشته باشد. علاوه بر این که از این رهگذر با تاریخ و هویت سرزمین ایران آشنا شده و هویت واقعی خودش را می‌شناسد. در مقابل این وقتی جای این اسطوره‌های ملی در محصولات فرهنگی ما خالی است خانواده‌ها محصولات را برای فرزندان‌شان تهیه می‌کنند که موجب می‌شود فرزندان ما هویت جعلی پیدا کنند و تلاش کنند خودشان را به هالک، بتمن و مرد عنکبوتی نزدیک کنند تا اسطوره‌های ملی و مذهبی.

ارتباط با تاریخ و گذشتگان

تاریخ کشورمان پر است از قهرمان‌ها و پهلوان‌هایی که در مقاطع مختلف و در بزنگاه‌های گوناگون توانسته‌اند با نقش آفرینی مثبت، مسیر تاریخ را به نفع ایران تغییر دهند و موجب عزت و افتخار ایران و ایرانی باشند. هر ورق از صفحه تاریخ ما پر است از این قهرمانان و زنان و مردانی که توانسته‌اند در عرصه‌های گوناگون بدرخشند. معرفی این قهرمانان در قالب محصولات فرهنگی همچون کتاب، فیلم و انیمیشن می‌تواند علاوه بر این که فرزندان ما را با تاریخ و گذشته خودشان آشنا کند، ارزش‌ها و مفاهیم مثبت همچون میهن‌پرستی و وطن‌دوستی را به آنها منتقل کند.

